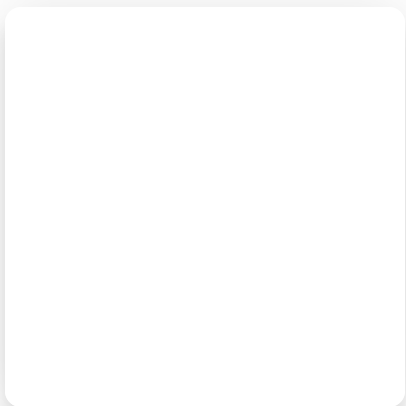

9. STRACHOWSKI // STEFAŃSKI // Socrealizm: długotrwały epizod

Mimo upływu lat Pałac Kultury i Nauki pozostaje najbardziej rozpoznawalnym warszawskim budynkiem. Nie sposób go nie zauważyć. Masywną bryłę socrealistycznego wieżowca widzi każdy podróżny opuszczający hol główny Dworca Centralnego, innego ikonicznego obiektu stołecznej architektury. Po siedmiu dekadach od otwarcia i prawie czterech od końca PRL-u Pałac wciąż góruje nad centrum miasta, przypominając o miejscu Polski na powojennej mapie świata.

9. STRACHOWSKI // STEFAŃSKI

· Podcasty Teologii Politycznej

9. STRACHOWSKI // STEFAŃSKI // Socrealizm: długotrwały ...

Czy ta „nadobecność” gmachu – potęgowana jeszcze przez magnesy, skarpetki i inne „pamiątkowe rupiecie” – nie przesłania nam tego, że nie było to dzieło polskiego, lecz sowieckiego socrealizmu? Po sąsiedzku, bo w Śródmieściu i na Muranowie, można zobaczyć architekturę niepomniernie lepiej realizującą naczelną ideę stylu, czyli ujmowania „socjalistycznej treści” w „narodową formę”. Zresztą nie tylko tam. Przykłady można znaleźć w całym kraju: od Nowej Huty, tego

robotniczego wcielenia miasta idealnego, przez Łódź, Wrocław, Bydgoszcz, aż po Kowary. Uważne oko dostrzeże obecność socrealizmu nawet na polskiej wsi...

Chociaż trwał niespełna dekadę i często postrzegany jest jako interludium w rozwoju polskiej architektury, to wywarł na nią trwałe wpływy. Stał się elementem tradycji budowlanej, do której można było się odnieść na kontrze lub z aprobatą. W wielu miastach budynki powstałe między 1949 a 1956 rokiem są autentycznymi „starówkami”. Innymi słowy, socrealizm nabrał charakteru „stylu narodowego”, a przynajmniej rozpoznawalnego jako własny.

O tym, czym był i jak się zestarzał socrealizm, czy uratował polskie miasta przed degradacją oraz na ile kontynuował tradycje przedwojennego modernizmu rozmawiałem z **prof. Krzysztofem Stefańskim** z Uniwersytetu Łódzkiego.

Obserwuj nas na: YouTube, Spotify i na wielu innych platformach.

Podobają Ci się podcasty Teologii Politycznej?
Serdecznie zachęcamy do wsparcia naszych nagrań.